

Thư của Phao-lô gửi Phi-lê-môn (Phi-lê-môn)

Mục-đích: Để thuyết-phục Phi-lê-môn tha-thứ cho người nô-lệ của ông là Ô-nê-sim, đã trốn chạy, và chấp-nhận người đó làm anh em trong đức-tin

Người viết: Phao-lô

Gửi cho: Phi-lê-môn, có lẽ là một hội-viên giàu-có trong hội-thánh Cô-lô-se

Ngày viết: Vào khoảng năm 60 SC (Sau Christ Giáng-sinh) trong khi Phao-lô ở tù lần thứ nhất tại Rô-ma, được viết cùng lúc với hai thư tín Ê-phê-sô và Cô-lô-se

Bối-cảnh: Nô-lệ là thể-chế rất thông-thường trong Đế-quốc Rô-ma, và dĩ-nhiên vài Christ-nhân đã có các nô-lệ trong gia-hộ của mình. Phao-lô không lên-án thể-chế này, nhưng ông đã phát-biểu một tư-tưởng cấp-tiến bằng việc gọi người nô-lệ này là anh em của Phi-lê-môn trong Đấng Christ.

Câu gốc: “Có lẽ vì lý-do này mà nó bị xa cách với anh trong chốc-lát, để anh sẽ được nó lại mãi mãi, không còn như một tên nô-lệ nữa, nhưng hơn một tên nô-lệ, một người em yêu-dấu, đặc-biệt đối với tôi, nhưng nhiều hơn biết bao đối với anh, trong cả xác-thịt lẫn trong Chúa.” (1.15-1.16)

Nhân-vật chính: Phao-lô, Phi-lê-môn, Ô-nê-sim

Chỗ chính: Cô-lô-se, Rô-ma

Nét đặc-trung: Đây là một bức thư cá-nhân và riêng-tư gửi cho một người bạn.

Ý chính: Xã-hội có nhiều bức tường phân cách người với người. Đấng Christ phá-bỏ tất cả những vách tường đó. Sự chết và sống lại của Ngài mở ra một đường lối cho sự sống đời đời và mang tất cả các Christ-nhân vào thành một gia-đình của Đức Chúa TRỜI (Ê-phê-sô 2.14-2.18). “...không có sự phân-biệt giữa người Gờ-réc và người Giu-đa, được cắt-bì hay không được cắt-bì, người dã-man, người Sy-the, người nô-lệ hay người tự-chủ; nhưng Đấng Christ là tất cả, và trong tất cả.” (Cô-lô-se 3.11). [Người Sy-the đời bấy giờ nổi tiếng là dã-man hơn các dân khác.]

Lẽ-thật thay-đổi đời sống này là nền-tảng cho bức thư này gửi cho Phi-lê-môn. Là một trong ba thư cá-nhân trong Thánh-Kinh, thư Phi-lê-môn là sự biệ-n-hộ cá-nhân của Phao-lô cho một người nô-lệ. Ông Ô-nê-sim ‘thuộc về’ Phi-lê-môn, một hội-viên của hội-thánh Cô-lô-se và là bạn của Phao-lô. Nhưng Ô-nê-sim, người nô-lệ, đã trốn chạy khỏi chủ của mình. Ông ấy chạy đến Rô-ma, nơi đây ông gặp Phao-lô và đáp-ứng với tin-lành và tin-nhận Chúa Giê-xu Đấng Christ (1.10).

Thế thì, Phao-lô viết thư này cho Phi-lê-môn và tái giới-thiệu cho ông người nô-lệ đã chạy trốn, giải-thích rằng ông gửi người đó về, không phải chỉ như là một người nô-lệ, nhưng như là một anh em (1.11-1.12, 1.16). Một cách khôn-khéo, Phao-lô xin Phi-lê-môn chấp-nhận và tha-thứ cho người nô-lệ của ông ấy (1.11, 1.14-1.15, 1.20).

Những bức tường phân-chia quá-khứ và các bức tường do

chính Ô-nê-sim đã vừa tự mình dựng lên bởi việc trốn chạy không còn hiện-hữu nữa—họ là một trong Đấng Christ.

**Thư của Phao-lô gửi Phi-lê-môn
(Phi-lê-môn 1.1-1.25)**

1. Lời Phao-lô cảm ơn Phi-lê-môn (1.1-1.7)

Lời chào-thăm mở đầu (1.1-1.3)

1¹Phao-lô, một tù-nhân của *Đấng Christ Giê-xu*, và Ti-mô-thê người em của chúng ta,

Gửi Phi-lê-môn, người anh em yêu-dấu và bạn đồng-công,² và gửi Áp-bi người chị em của chúng ta, và gửi A-chíp chiến-hữu của chúng ta, và gửi hội-thánh trong nhà của anh:

³Xin ân-diễn cho anh và sự bình-an từ *Đức Chúa TRỜI là Cha* của chúng ta và *Chúa Giê-xu Đấng Christ*.

Đức-tin và tình thương-yêu của Phi-lê-môn (1.4-1.7)

4Tôi luôn luôn tạ ơn *Đức Chúa TRỜI* của tôi, nhắc đến anh⁽¹⁾ trong các lời cầu-nguyện của tôi, ⁵bởi vì tôi nghe về tình thương của anh, và về đức-tin mà anh đã có hướng về *Chúa Giê-xu*, và hướng về tất cả các thánh-đồ; ⁶và tôi cầu-nguyện rằng sự thông-công của đức-tin của anh được trở thành hữu-hiệu qua sự nhận-biết mọi điều lành trong anh vì có *Đấng Christ*. ⁷Vì tôi vừa được nhiều niềm vui và an-ủi trong tình thương của anh, vì tâm-can của các thánh-đồ đã được làm tươi tỉnh lại qua anh, hỡi anh.

2. Lời kêu-cầu của Phao-lô vì Ô-nê-sim (1.8-1.21)

8Bởi vậy, dẫu tôi có sự tin chắc nhiều ở *Đấng Christ* để ra lệnh cho anh *phải làm* điều thích-hợp, ⁹nhưng vì tình thương tôi thà kêu-cầu *anh*—vì tôi là người thể ấy, là Phao-lô, người già-cả, và bây giờ cũng là một tù-nhân của *Đấng Christ Giê-xu*⁽²⁾—¹⁰tôi kêu-cầu anh vì đứa con của tôi, mà tôi đã sinh ra trong gông cùm của tôi là Ô-nê-sim, ¹¹đứa trước kia đã là vô dụng đối với anh, nhưng bây giờ là có ích cả cho anh lẫn cho tôi. ¹²Và tôi đã sai đích thân nó đi về cùng anh, nghĩa là, *sai đi* chính trái tim của tôi, ¹³đứa mà tôi đã muốn giữ lại với tôi, để trong *danh-nghĩa* của anh nó có thể hầu-việc tôi trong gông cùm của tôi vì tin-lành; ¹⁴song không có sự đồng ý của anh, tôi đã không muốn làm bất cứ một điều gì, để lòng tốt của anh không phải là như nó đã do sự ép-buộc, nhưng do chính anh tự ý. ¹⁵Vì có lẽ nó đã vì lý-do này mà bị xa cách với *anh* trong một chốc-lát, để anh sẽ được nó lại mãi mãi, ¹⁶không còn như một tên nô-lệ nữa, nhưng hơn một tên nô-lệ, một người em yêu-dấu, một cách đặc-biệt là đối với tôi, nhưng càng nhiều hơn biết bao đối với anh, trong cả xác-thịt lẫn trong *Chúa*. ¹⁷Thế thì nếu anh coi tôi là một bạn đồng-công, xin nhận nó như *anh nhận* tôi. ¹⁸Song nếu nó đã làm thiệt hại anh theo bất cứ cách nào, hoặc mắc nợ anh bất cứ cái gì, xin ghi số đó vào sổ của tôi; ¹⁹tôi, Phao-lô, đang viết điều này với chính tay tôi: tôi sẽ hoàn nó lại (e rằng tôi phải nói với anh rằng anh cũng mắc nợ tôi, ngay cả chính bản thân của anh). ²⁰Phải, anh ơi, xin cho tôi được lợi từ anh trong *Chúa*; xin làm tươi tỉnh lại tâm tôi trong *Đấng Christ*.

21Có lòng tin-tưởng vào sự vâng lời của anh, tôi viết cho anh, vì tôi biết rằng anh sẽ làm thậm chí nhiều hơn điều tôi nói.

¹Từ câu 4 đến câu 21, đại-danh-từ ở ngôi thứ hai số ít

²hay: một vị đại-sứ của *Đấng Christ Giê-xu* và nay cũng là tù-nhân của Ngài

Kết-luận của Phao-lô với việc trở lại của ông (1.22-1.25)

22Và cũng cùng một lúc xin sửa-soạn cho tôi một phòng trọ, vì tôi hy-vọng rằng qua các lời cầu-nguyện của anh em tôi sẽ được ban cho anh em.

23Ê-pháp-ra, là bạn đồng-tù của tôi trong *Đấng Christ Giê-xu*, chào-thăm anh⁽³⁾, ²⁴cũng vậy Mác, A-ri-tạc, Đê-ma, và Lu-ca, các bạn đồng-công của tôi.

25Xin ân-diễn của *Chúa Giê-xu Đấng Christ* ở với linh của anh em.⁽⁴⁾

³Đây có đại-danh-từ ở ngôi thứ hai số ít

⁴bản khác thêm: A-men